

در نشست تخصصی سیره حکمرانی رهبر معظم انقلاب عنوان شد

سیره حکمرانی رهبر معظم انقلاب از مهم‌ترین پدیده‌های عصر حاضر است

نشست تخصصی بررسی سیره حکمرانی امام خامنه‌ای با سخنرانی آیات اراکی و کعبی از اعضای جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و با حضور کارشناسان و صاحب‌نظران، ۲۸ خرداد در خیرگزاری رسا در قم برگزار شد.

- سیره حکمرانی رهبر معظم انقلاب می‌تواند به عنوان رشته‌دانشگاهی مطرح‌شود**

به گزارش خیرگزاری حوزه، آیت‌الله محسن اراکی در نشست تخصصی بررسی سیره حکمرانی رهبر معظم انقلاب که در خیرگزاری رسا برگزار شد، ابراز کرد: بحث سیره مقام معظم رهبری مهم و جدی و دارای مباحث گوناگون می‌باشد که رهبری معظم توانسته در طول ۳۳ سال جامعه را با اصول انقلاب و جریانات و چالش‌ها همراه با اقتدار حفظ کنند، لذا یکی از مهمترین پدیده‌های عصر حاضر، افق حکمرانی مقام معظم رهبری است که نیازمند بحث‌ها در دامنه‌های متعدد است.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه در تعریف سیره حکمرانی خاطرنشان کرد: یک نظریه و فقه حکمرانی داریم که محتوای آن در فقه تدوین می‌شود، ولی ما می‌گوییم فراتر از فقه نظریه حکمرانی است که همچون سیره حکمرانی رسول اکرم ^(ص) می‌باشد.

استاد حوزه علمیه قم در بیان تفاوت حکمرانی حضرت علی ^(ع) و رسول اکرم ^(ص) ابراز کرد: در سیره حکومتی حضرت علی ^(ع) یا جای پای رسول اکرم می‌گذاشتند، اما در مسئله مالکیت خصوصی زمین، رسول اکرم اقطاع می‌کردند، ولی حضرت علی منع از اقطاع کردند و امام حسن ^(ع) در صحبت‌هایشان بعد از شهادت حضرت، یکی از خصوصیات بارز امیرالمؤمنین را منع از اقطاع دانستند، باید توجه داشت که هر دو سیره از یک منبع فقهی مطرح شده است، فقه همان فقه است و اصول نظریه و شیوه‌اجراء در زمان رسول اکرم ^(ص) به یک شیوه ولی در زمان حضرت علی ^(ع) به شیوه دیگر. در زمان رسول اکرم ^(ص) چون مردم فقیر بودند و فقر بر جامعه اسلامی حاکم بود، ضرورت این را حکم می‌کرد، اما بعد از تشکیل حکومت اسلامی و فتوحات و رونق‌بخشی در زمان حضرت علی ^(ع) شکل گرفت و اقطاع منع شد. وی در ادامه گفت: این اختلاف ممکن است در سیره امام ^(ع) و مقام معظم رهبری نیز شکل گرفته باشد، لذا در این صورت چارچوب سیره حکمرانی مشخص می‌شود و شیوه اجرایی منابع فقهی ممکن است مطابق با نیاز روز متفاوت باشد.

آیت‌الله اراکی گفت: اگر می‌خواهیم در رابطه با سیره رهبری بحث کنیم باید در چهار عرصه مهم مدیریت، سیاست، اقتصاد و فرهنگ بررسی کنیم.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با اشاره به سیره رهبری در عرصه مدیریت خاطرنشان کرد: در عرصه مدیریت رهبری به شیوه حکمرانی می‌توانیم به ۵ فراز از اشاره کنیم، اول قانون‌گرایی که در عرصه مدیریت تلاش کردند همه تصمیماتی که می‌گیرند در چارچوب قانون مدّون انجام پذیرد و خیلی از کسانی که در این مدت انتظار داشتند رهبری فراتر از قانون مدّون دخالت کنند همچون جریان انتخابات و انتصابات، سیاست کلی رهبری این بود که هرکدام کار خود را انجام دهند، اما توجه

فراخوان کنگره بین‌المللی اندیشه‌های قرآنی امام خامنه‌ای

کنگره بین‌المللی «اندیشه‌های قرآنی مقام معظم رهبری» به‌همّت مرکز حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله خامنه‌ای و مجتمع آموزش عالی قرآن و حدیث جامعهٔ المصطفی‌العالمیه برگزار می‌شود.

محورهای این همایش، شخصیت و سیره قرآنی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، مرجعیت قرآن، قرآن و اهل‌بیت ^(ع)، علوم قرآنی، تفسیر و معارف قرآن، ترجمه، تدبیر و انس باقرآن، قرأت و حفظ قرآن، فعالیت‌های قرآنی، سبک زندگی قرآنی، قرآن و نظام‌سازی و تمدن‌افرینی، مبانی قرآنی‌بیانیه‌گام دوم انقلاب اسلامی، قرآن و انقلاب، دولت و جامعه‌سازی، مبانی قرآنی حکومت‌داری و آدرس اینترنتی hamayesh.miu.ac.ir مراجعه کنند.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه در ادامه ضمن توجه بر اثر فرهنگ، خاطرنشان کرد: در عرصه فرهنگ خیلی مشکل داریم چون جنگ بسیج سراسری در تهاجم فرهنگی در مبانی فرهنگی به وجود آمده است که این امر از اول بود، اما بعد از پایان جنگ تحمیلی تبدیل به بسیج عمومی با سرمایه‌گذاری عظیم که بیشترین کار را در جهت رسوب فرهنگ ملی شکل می‌دهند و در این راستا کشورهایی همچون انگلیس و رژیم صهیونیستی در رابطه با بخش‌های اصلی تشکیل دهنده فرهنگی دینی و تشیع، هزاران پروژه تحقیقاتی انجام داده‌اند.

وی توجه مقام معظم رهبری به مقوله فرهنگ را جدی خواند و تصریح کرد: اولین کسی که در جهان اسلام شبیخون فرهنگی را مطرح کردند، رهبری بودند که از همان زمان فعالان فرهنگی را دعوت کردند و درخواست تقابل و هجوم در این عرصه کردند، ولی متأسفانه نهادهای فرهنگی کوتاهی کردند.

عضو خبرگان رهبری خاطرنشان کرد: یکی از محورهای مهم رهبری استفاده از ابزارهای فرهنگی نوین می‌باشد، چراکه امروز دشمن با استفاده از ابزارهای نوین می‌جنگد. آیت‌الله اراکی تأکید کرد: اولین کسی که استفاده از ابزار رسانه و نوین تأکید داشتند رهبری بودند، اما متأسفانه همراهی نهادهای فرهنگی در چارچوب سیره رهبری نزدیک به صفر بوده است؛ حتی در صداوسیما و حوزه‌های علمیه و دیگر نهادهای فرهنگی نیز چیز زیادی نتوانستیم پیش ببریم.

- سیره حکمرانی رهبری معظم تبدیل به یک رشته تحصیلی‌شود**

آیت‌الله کعبی نیز در نشست تخصصی «بررسی سیره حکمرانی رهبر معظم انقلاب» که در محل خیرگزاری رسا برگزار شد، ضمن تقدیر از راه‌اندازی نشست تخصصی سیره حکومتی رهبر معظم انقلاب، ابراز کرد: بحث حکمرانی در حوزه علمیه، مدیریت و خط‌مشی‌گذاری عمومی در امر سیاسی بر اساس نظریه‌های گوناگون مورد توجه است.

وی تصریح کرد: در سیره حکمرانی رهبر معظم انقلاب، اهداف وظایف و خط‌مشی‌های عمومی برگرفته از اسلام ناب و آموزه‌های اهل‌بیت ^(ع) است و اجرایی‌سازی آن در دولت اسلامی با هدایت ولی فقیه می‌باشد که هندسه حکمرانی اسلامی را شامل می‌شود.

عضو خبرگان رهبری در رابطه با هندسه حکمرانی گفت: هندسه حکمرانی در چهار فصل ارتباط با خدا، مدیریت منابع مالی (تحقق عدالت اجتماعی)، و روح و تحکیم ارزش‌ها و مبارزه با فساد و تباهی است که طبعاً سازوکارهای مدیریتی وظایف نظام اسلامی در حکمرانی ولّایی در این زمینه مهم است.

وی در ادامه ابراز کرد: نیاز است به وظایف دولت اسلامی توجه کنیم که شامل فعال‌سازی امت در کنار دولت‌هاست و ملت و امت باید در کنار یکدیگر فعال شوند و با تمام وظایف وارد صحنه گردند؛ وگرنه وظایف حکمرانی دینی تنها با سازوکارهای دولتی محقق نخواهد شد.

عضو جامعه مدرسین تصریح کرد: ملت باید در عرصه‌هایی همچون فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، امنیتی، دفاعی، سلامت و همه عرصه‌های کلان ورود کند.

وی در ادامه ضمن بیان تفاوت حکومت اسلامی با دموکراسی لیبرال ابراز کرد: تفاوت این دو در این امر است که جایگاه مردم در نظام‌های دموکراسی لیبرال، بعداز انتخابات تمام می‌شود و دیگر نمی‌توانند در سطح کلان جامعه نقش ایفا کنند؛ اما در حکومت اسلامی مردم باید فعالیت‌های خود را بعداز انتخابات در عرصه حکومت اسلامی ادامه دهند؛ لذا معمولاً اقبال به انتخابات در نظام‌های دموکراسی رو به افول است تا جایی که دولت‌ها در صدد اجباری‌سازی حضور در انتخابات هستند. عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، هنگام بودن و مردمی‌سازی دولت را در حکومت اسلامی، رسالت اصلی مردم در حکمرانی ولّایت فقیه دانست و گفت: یکی از تفاوت‌های مهم سازوکارهای نظام مدیریتی در فعال‌سازی مردم در ساخت ایمان، تقوا و تولید عمل صالح است ملت در برخورد با ناهنجاری‌های اجتماعی سیاسی و.. فعال باشند.

وی ادامه داد: توانمندسازی اقشار آسیب‌پذیر در حکمرانی اسلامی، امری مهم و ضروری است.

آیت‌الله کعبی با بیان اینکه مردم در عرصه فرهنگ، می‌توانند مهمترین نقش را با محوریت مساجد محقق کنند، تصریح کرد: در عرصه آسیب‌های اجتماعی و توانمندسازی در عرصه ساخت امنیت مردم، امنیت‌ساز خواهند بود؛ همان‌طور که در بحث سلامت و بهداشت،

شاهد حضور گروه‌های جهادی در عرصه بودیم. وی خاطرنشان ساخت: در نظام‌های دیگر، ساختارهای حکومتی بزرگ هستند و همواره ساختارسازی می‌کنند؛ اما در نظام ولّایی و اسلامی کوچک‌سازی ساختارها اصل مهمی است که در نتیجه این امر، کارهای بزرگی صورت می‌پذیرد.

عضو خبرگان رهبری تصریح کرد: هدایت و نظارت کلان ارزشی و فقهی برای حفظ سلامت دستگاه‌های گوناگون نظام، از جمله دیگر کارهای ولّایت فقیه در عرصه حکمرانی می‌باشد.

وی سازمان‌دهی و شبکه‌سازی ملی مردم را امر مهم و مورد تأکید مقام معظم رهبری دانست و یادآور شد: شبکه‌سازی ملی که یکی از آنها، بسیج مردمی می‌باشد، باید در عرصه حکمرانی مورد توجه باشد و در این امر، رهبری به اقدام به‌موقع و تفکر بسیجی تأکیدات بسیاری داشته‌اند؛ لذا با پیشگامی به‌موقع، حضور مردم در صحنه و ایجاد پل میان خانواده، مدرسه، مسجد و بسیج، همه موانع اجتماعی حل خواهد شد.

آیت‌الله کعبی یکی از پیش‌نیازهای فعالیت علمی را تخصص دانست و عنوان کرد: مدیریت علمی عرصه را برای مدیریت تخصصی فراهم می‌کند؛ همچون قضیه اسفناک متروپل که برای این ساختمان کار علمی و مهندسی صورت نگرفته بود؛ لذا مدیریت علمی جزء اصول مدیریت فقهی است که دارای الزاماتی در تعهد، تخصص و منابع انسانی است.

وی با بیان اینکه امام راحل حکومت دینی را طراحی و تثبیت کردند، ابراز کرد: رهبر معظم انقلاب با تأکید و تدوام سیره حکومتی امام راحل، طراحی تمدن اسلامی را بر پایه سیره حکومتی خود به‌همراه داشته‌اند که ارمغان این سیره حکومتی، تمدن نوین اسلامی است که با برخورداری از فکر فاخر رهبر معظم انقلاب، از نظریه تمدنی در حکمرانی، دوگانه‌هایی همچون علم و ایمان، عقلانیت و معنویت و… را در کنار هم جمع کرده‌اند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم تصریح کرد: حکمرانی تمدن نوین اسلامی دوگانه‌های بسیاری را شامل می‌شود که خلاصه آن، تدین و تمدن است که با هم جمع می‌شود و اینها برگرفته از سیره رهبری وافق‌های بلند ایشان در تحقق تمدن نوین اسلامی است.

وی پرچمداری در پیشرفت علم و رشد فناوری را مرسوم نگاه مقام معظم رهبری نسبت به این امر دانست و عنوان کرد: رهبری معظم انقلاب اسلامی در حکمرانی نظام اسلامی، پرچم رشد، علم و فناوری را به دست گرفتند و بر آن تأکید داشتند و بر همین اساس، مدیریت فقهی و مدیریت مبتنی بر تقوا، اخلاق، فقه، علم و پیشرفت علمی برجسته شد.

آیت‌الله کعبی گفت: تأکید رهبری بر تأسیس پارک علم و فناوری، شکل‌گیری بنیاد نخبگان و سلول‌های بنیادین و توسعه کمی و کیفی آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها، نشان از مدیریت رهبری در عرصه علم و دانش است.

وی گفت: حماسه دفاع از حرم اهل‌بیت ^(ع)، شاهد تربیت‌شدگانی نسل بعداز انقلاب به دست مقام معظم رهبری همچون شهید حججی بود که پیونددهنده‌های نسل‌هاست.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با بیان اینکه مقاومت در مقابل سلطه، موجب اقتدار و شکل‌گیری اهداف نظام اسلامی می‌شود، خاطرنشان ساخت: یکی از جلوه‌های حکمرانی رهبری بعد از جنگ ۸ ساله این بود که کشور را به گونه‌ای مدیریت کردند که اقتدار و عزت جامعه را حفظ کرده و کشور را از جنگ‌ها و چالش‌های بسیاری که در طول این چند سال متوجّهش بود، نجات دادند.

عضو خبرگان رهبری افزود:، سیاست‌های کلی نظام که رهبری ابداع و تکلیف کردند، در عرصه خط‌مشی‌گذاری عمومی در علم و مدیریت دولتی هم، از لحاظ روش مدیریتی و اقتضائات اجرایی، امری بی‌نظیر است که مدیران نظام اسلامی باید یاد بگیرند و مبانی فکری رهبری تبیین و عملیاتی شود و در تدوین خط مشی‌گذاری‌های عمومی جامعه این امر مهم مینا باشد.

وی در ادامه با بیان توجه به سیره حکمرانی مقام معظم رهبری تصریح کرد: سیره مقام معظم رهبری در حکمرانی نظام اسلامی، باید تبدیل به یک رشته تحصیلی در نظام اسلامی شود؛ چراکه تداوم و مدیریت انقلاب توسط ایشان بی‌نظیر بود؛ لذا کارآمدی نظام قابل تدریس است.

وی در پایان تأکید کرد: فقه نظام و فقه حکومت، یکی از الزامات حوزه انقلابی است که باید به‌صورت مطالب درسی در سطوح تحصیلی حوزه علمیه تدریس شود؛ لذا اندیشمندانی داریم که می‌توانند، در این راستا نظریه‌پردازی کنند.

ثبت‌نام آزمون اختصاصی دکتری پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

پژوهشگاه حوزه و دانشگاه بر اساس مجوز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، از میان برادران طلبه، برای سال تحصیلی ۱۴۰۲–۱۴۰۱ در مقطع دکتری از رشته‌های اقتصاد اسلامی، جامعه‌شناسی، روان‌شناسی، علوم قرآن و حدیث و مدیریت دولتی دانشجو می‌پذیرد.

اعتقاد به دین مبین اسلام، التزام عملی به نظام جمهوری اسلامی ایران، قانون اساسی و ولایت فقیه، نداشتن سوء پیشینه با تشخیص مراجع ذی صلاح و طلبه حوزه علمیه بودن از شرایط عمومی می‌باشد.
همچنین، دارا بودن حداقل مدرک کارشناسی و یا

فرزانگان

- تولد:** ۱۲۹۲قمری
- وفات:** ۱۳۴۴ قمری
- عمر:** ۵۲ سال
- مدفن:** صحن شریف امیرالمؤمنین ^(ع)
- استاتید:** حاج آقا رضا همدانی، آخوند محمدکاظم خراسانی، سید محمدکاظم یزدی و... ^(ع)

• **شاگردان:** شیخ کاتب طریحی، شیخ محمد مهدوی سعیدی لاهیجی، سیدحسین قاضی تبریزی، سیدعلی مولانا تبریزی، شیخ احمد انبوهی لنگرودی، شیخ محمدحسین کاشف‌الغطاء ^(ع)

• **تألیفات:** احسن الحديث فی‌الحکام الموارث، قلان‌الدیر فی مناسک من حج اواعتمر، تطبیقه بر عروة‌الوثقی سید محمدکاظم یزدی، سفینة‌النجاه (۲جلد) در عبادات و ابقاعات
• **تولد و تبار:** فقیه توانا حاج شیخ احمد کاشف‌الغطاء ^(ع) در سال ۱۲۹۲ق در خانواده‌ای روحانی و با فضیلت در شهر مذهبی نجف اشرف دیده به جهان هستی گشود. پدرش آیت‌الله حاج شیخ علی کاشف‌الغطاء از عالمان نامدار و مشهور نجف اشرف و از شاگردان شیخ جعفر شوشتری، شیخ محمدحسن مامقانی و مؤلف الحصون المنیعه فی طبقات الشیعه در ۷ جلد می‌باشد. خاندان علمی کاشف‌الغطاء اصالتاً اهل شهر حله و از مهمترین و مشهورترین خاندان عراق به‌شمار می‌آیند که نسبت آنان به مالک اشتر نخعی صحابی نامدار امام علی ^(ع) می‌رسد و از این رو به افراد این قبیله، مالکی نیز گفته شده است. عالمان نامدار و معروفی از خاندان پرخیر و برکت کاشف‌الغطاء برخاسته‌اند که هرکدام در روزگار خود منشأ اثرات مهم علمی و سیاسی در عراق و ایران و برخی از کشورهای اسلامی و جوامع شیعی بوده‌اند. از ویژگی‌های این عالمان، اصولی بودن و مبارزه پیگیرانان با عالمان اخباری است. از این رو در گسترش اندیشه‌های آیت‌الله وحید بهبهانی و انتقال آن به عالمان و فقیهان سده ۱۴قمری نقش مهمی ایفا کرده‌اند. مؤسس خاندان علمی کاشف‌الغطاء در نجف اشرف، آیت‌الله حاج شیخ جعفر کاشف‌الغطاء مؤلف اثر فقهی مشهور کشف‌الغطاء می‌باشد.

• **تحصیلات:** شیخ احمد کاشف‌الغطاء دوران کودکی را در چنین خاندان با فضیلت و معنویت پشت سر گذاشت و مقدمات علوم اهل‌ی را در نزد پدرش آموخت. سپس جهت تکمیل علوم و طی کردن مراتب عالیه در نزد بزرگان نامدارحوزه نجف اشرف زانوی ادب بر زمین زد و از خرمن دانش بی‌کران آنها خوشه‌های فراوانی چیدند.

• **تدریس:** از مهمترین ویژگی‌های مرحوم آیت‌الله حاج شیخ احمد کاشف‌الغطاء می‌توان به تدریس و تربیت و پرورش شاگردان وی اشاره کرد. با اینکه علما و مدرسین والا مقامی در حوزه نجف به تدریس اشتغال داشتند؛ اما بیان شیوا و روان و تسلط بر متون فقهی و اصولی و ابتکارات علمی و ذوقی وی باعث گردید که جمع کثیری از مشتاقان علم و دانش پروانه‌وار گرد شمع وجود آن یگانه دوران فراهم آیند و از محضرش بهره‌های فراوانی ببرند. اسامی برخی از شاگردان دانشمند وی عبارتند از: حضرات آیات:

۱. شیخ کاتب طریحی ۲. شیخ محمد مهدوی سعیدی لاهیجی ۳. سیدحسین قاضی تبریزی ۴. سیدعلی مولانا تبریزی ۵. شیخ احمد انبوهی لنگرودی ۶. سید مهدی موسوی غریفی ۷. شیخ مهدی مهدوی لاهیجی ۸. شیخ ابرهیم جبل عاملی ۹. سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی ۱۰. شیخ براتعلی زنجانی ۱۱. شیخ موسی عصامی نجفی ۱۲. شیخ مهدی حجار نجفی ۱۳. شیخ موسی عبیل نجفی ۱۴. سیدمحمود حکیم طباطبایی ۱۵. شیخ موسی قرملی نجفی ۱۶. شیخ عبدالرسول جواهری ۱۷. سیدابوالحسن مولانا ۱۸. شیخ فرج‌الله کاظمی هرسینی ۱۹.

شیخ محمدحسین کاشف‌الغطاء

• **جایگاه علمی و اخلاقی:** شیخ احمد کاشف‌الغطاء به‌دلیل سابقه خانوادگی، زهد و تقوا و ویژگی‌های ممتازی که داشت، جایگاه والا به دست آورده بود. او فقیهی دارای نبوغ فوق‌العاده و استعداد درخشان بود و دلسوز به حال جامعه و عالمی عامل به دستوره‌های دینی بود. با اینکه عمرش کوتاه بود؛ ولی شیوش درخشید. با صبر و حوصله به مشکلات رسیدگی می‌کرد. وی پس از رحلت استادش سید محمدکاظم یزدی در سال ۱۳۳۷قمری دارای منصب زعامت دینی و ریاست شرعی گردید و برخی از شیعیان ایران، عراق، افغانستان و سایر بلاد شیعه از وی تقلید می‌کردند. او از اصحاب خاص سید یزدی بود و در زمان ریاست استادش جواب‌گوی بسیاری از سوّالات شرعی و مراجعان بودند که همین کار، شهرت خاصی به داد و نقش به‌سزایی در زعامت دینی او داشت. شیخ احمد در امورات مختلف خصوصاً در امور سیاسی از مشاوران مورد امین و وثوق سید یزدی که همان مشروطه مشروعه است، بود. مؤلف معارف‌الرجال درباره وی می‌گوید: او دارای نبوغ فوق‌العاده و استعداد سرشاری بود. او از عالمان جلیل‌القدر، فقیه و محقق مشهوری در نجف گردید؛ حتی در اواخر حیات و پیش از به ریاست دینی و مرجعیت تقلید نائل آمد. از صفات برجسته این فاضل ارجمند اینکه بسیار کریم و بخشنده بود. بردباری و حلم عجیبی داشت و در مقابل کسانی که گاهی به او بی‌ادبی می‌کردند، خوش‌رفتاری می‌کرد و با سعه صدر از لغزش آنان می‌گذشت.

- وفات:** ابن فقیه بزرگوار پس از عمری کوتاه و به مشحون

از خدمت اسلام و مکتب علوی، به علت ابتلای به بیماری سرانجام در سن ۵۲ سالگی در ۱۹ ذی‌الحجه سال ۱۳۴۴قمری به عالم ملکوت پرواز نمود. پیکر پاکش در حجره خانوادگی واقع در صحن شریف امیرالمؤمنین ^(ع) به خاک سپرده شد.

گلشن ابرار، ۱۴ ص: ۳۳۴، ۳۳۳. معارف‌الرجال ج ۱، ص: ۸۹-۸۸؛ المسلسلات فی‌الجازات مرعشی نجفی ج ۲ ص ۴۲۷. تهیه و تنظیم: محمدتقی احمد‌نژاد